**Samenvatting en preadvies motie** “Gemeenten-in-nood-fonds”

**Indienende gemeente(n):** Zoetermeer.

**Ondersteunende gemeenten**: zie bijlage.

**Status motie:** getekend.

**Strekking van de motie:**
Verzoekt het VNG bestuur om aan het kabinet over te brengen dat:
1. De gemeenten - in afwachting van de structurele verbeteringen in het gemeentefonds en naast de compensatie voor de coronaproblematiek - een extra bedrag in het gemeentefonds nodig hebben van minimaal 2 miljard euro voor 2021 en minimaal 2 miljard euro voor 2022
2. De gemeenten, zolang er onvoldoende structurele financiële middelen zijn, geen nieuwe taken, ook niet de taken die nu al onderweg zijn richting de gemeenten, kunnen oppakken
3. Verder overleg met het Rijk – op alle niveaus - over nieuwe taken zal worden opgeschort, als bij de meicirculaire niet blijkt dat gemeenten voldoende middelen krijgen om de huidige taken uit te voeren, waardoor er tussen VNG en Rijk uitsluitend nog gesproken kan worden over de onderwerpen die van belang zijn voor de kabinetsformatie.

**Preadvies VNG-bestuur:** ontraden

**Toelichting bij het preadvies**
De strekking van de motie is grotendeels in lijn met de resolutie VNG inzet voor de kabinetsformatie. Ook daarin staan het oplossen van structurele financiële tekorten en de beschikbaarheid van voldoende middelen voor de uitvoering van taken centraal. Als aan die voorwaarden niet wordt voldaan kunnen gemeenten niet alle overeengekomen ambities waarmaken. Bindende afspraken over de financiën zijn dan ook een harde voorwaarde om met een nieuw kabinet tot inhoudelijke afspraken te kunnen komen. De VNG heeft grote waardering voor de betrokkenheid en inzet van het comité Raadsleden in Verzet en van raadsleden in het hele land.

Het bestuur zou de huidige motie graag overnemen, maar kan de motie in de huidige formulering op twee punten niet overnemen. Ten eerste vraagt de motie, in afwachting van een oplossing voor de structurele financiële tekorten, om compensatie voor de jaren 2021 en 2022. Daarbij worden concrete bedragen van “minimaal 2 miljard euro voor 2021 en minimaal 2 miljard euro voor 2022”. Het bestuur beschouwt het noemen van harde bedragen in dit stadium als voorbarig. Voor de bepaling van concrete (minimale) bedragen zijn, naast de opschalingskorting, met name de gesprekken over de uitkomsten van de recent afgeronde en nu lopende artikel 2-onderzoeken door het Rijk (zoals met betrekking tot het Klimaatakkoord en de Omgevingswet, daarnaast het onderzoek jeugd) leidend. Die gesprekken gaan niet alleen over geld, maar ook over instrumenten en regelgeving om de kosten te beheersen. De VNG houdt de leden over deze onderzoeken op de hoogte.

Ten tweede acht het bestuur de oproep om het overleg met het Rijk over nieuwe taken op alle niveaus op te schorten als in de meicirculaire onvoldoende middelen worden vrijgemaakt, niet in het belang van gemeenten. De VNG is dan op belangrijke terreinen niet in staat om op te komen voor de belangen van gemeenten en om te komen tot concrete oplossingen voor urgente vraagstukken. Wat de beoordeling van de meicirculaire betreft merkt het bestuur op dat deze in de

regel eind mei of begin juni verschijnt. Dat stelt het bestuur in staat om de leden richting de ALV van 16 juni a.s. te informeren over de inhoud van de meicirculaire en de gevolgen ervan voor de gemeenten. De leden kunnen zich op dat moment zelf uitspreken over de mate waarin de meicirculaire tegemoet komt aan hun verwachtingen en de verdere inzet van de VNG richting Prinsjesdag en in de kabinetsformatie bepalen.

Als de indieners bereid zijn om het VNG bestuur op deze twee punten tegemoet te komen, zal het bestuur de motie graag alsnog van harte overnemen.